

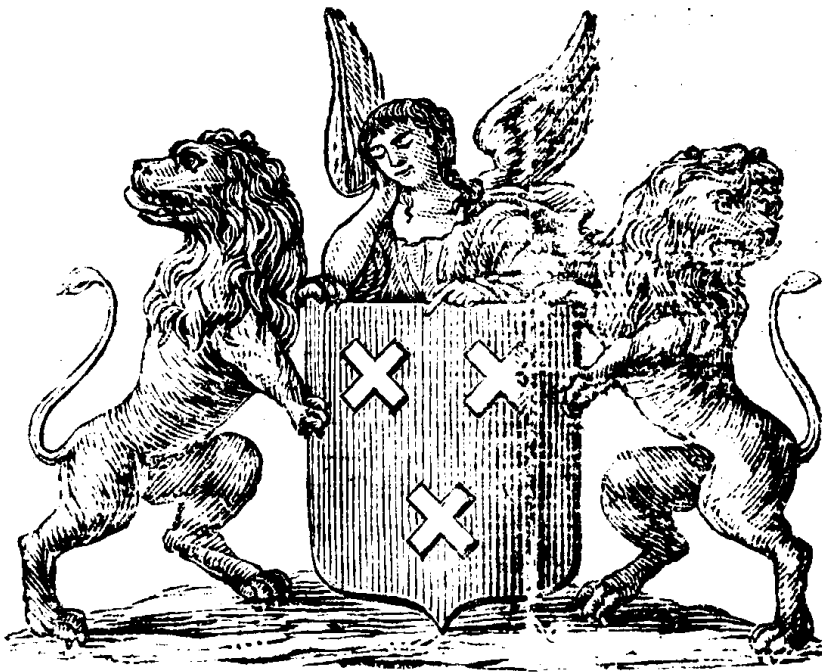
A^o. 1827.N°. 1

BREDASCHE

COURANT.

Zaterdag

den 6 Januarij.

N E D E R L A N D E N.

BRÉDA den 5 Januarij.

Van den 29 December tot den 2 dezer, zijn te Groningen overleden 17 personen. De sterfte vermindert alzoo aanmerkelijk.

— In het jaar 1826 zijn aan het bureau van den burgerlijken stand, te Groningen, aangegeven de navolgende overledene personen, als: in de maanden

Mannelijk.	Vrouwel.	totaal.	Mannelijk.	Vrouw.	totaal.
Januarij. . . 30	26	56	Transport. 189	167	356
Februarij. . 21	18	39	Julij. . . . 59	94	153
Maart. . . . 31	32	63	Augustus. 221	224	445
April. . . . 28	14	42	September 319	343	662
Mei. 23	31	54	October. 277	309	586
Junij. . . . 56	46	102	November 167	249	416
			December 115	111	226

Transp. 189 167 356 Totaal 1347 1497 2844

— Een nieuw, in onze Noordelijke Provinciën uitgegeven dagblad, opend deszelfs uitgave met het volgende:

» Wij treden heden een nieuw jaar in. Wat heeft het verstreken jaar voor het Vaderland opgeleverd, wat zal 't begonnen aanbieden, zijn de vragen, welke elken regtgeaarden Nederlander thans voor den geest komen. De beantwoording der laatste vraag is bezwaarlijk, om niet te zeggen onmogelijk; want wie kan voorzegen, welke bliksemschichten uit de donkere wolken, welke zich over Europa zamengepakt hebben, op dit Werelddeel, ook op ons Vaderland zullen nederschieten. Maar, wat heeft het afgelopen jaar opgeleverd? Rampen en zegeningen verre het overwigt. De alverwoestende ziekte in Groningen en Vriesland, de ramp te Ostende, hebben duizenden met reden doen treuren, ja de geheele Natie in droefheid gedompeld. Maar stellen wij daartegen over de rust, welke Nederland zoo van buiten als binnen gehad heeft; stellen wij daartegen over de zachte en verlichte regering, onder welke wij hebben geleefd; de eendragt en steeds meer voorgaande toenadering tusschen de twee groote deelen van het Rijk; de godsdienstige en burgerlijke vrijheid, welke wij, ook in het afgelopen jaar genoten hebben: zullen de Nederlanders dan niet, zelfs te midden des tegenspoeds, uit éénen mond moeten erkennen, dat de zegeningen verre de rampen overtroffen hebben. En hoe gaarne zullen zij dit vooral erkennen, wanneer zij zich herinneren, wat, in het verstreken jaar, in de overige deelen van Europa gebeurd is. Heerschte er niet onrust in vele Rijken? Moest ginds de ontevredenheid en het oproer niet met de wapenen onderdrukt worden? Zat willekeur, ondersteund en geleid door een verblind fanatisme, niet elders op den troon? Vernietigde regeringloosheid en al de heillooze gevolgen, daarmede gepaard of daaruit voortvloeiende, niet in die gewesten het welzijn der onderdanen? Vergelijken wij daarmede Nederland, gelijk het in het afgelopen jaar geweest is, hoe zeer mogen wij ons dan gelukkig noemen. Tusschen Vorst en onderdaan was groote mate van overeenstemming. Het gouvernement bezat kracht, de wetten werden geëerbiedigd. Partijen bestonden er niet; allen werden slechts door ééne drijfveer gedreven, allen hadden slechts één doel, dat, namelijk, der bevordering van het algemeene welzijn. Het is waar, dat ook in het afgelopen jaar niet alles volmaakt was, en er nog veel te wenschen overbleef. De koophandel, bijv., keerde niet tot deszelfs voormaligen bloei terug, de Nijverheid bleef nog in vele oorden kwijnen. Doch dit is niet aan de maatregelen van het Gouvernement te wijten. De toestand van Europa, ja de geheele Wereld is in de laatste halve eeuw zoodanig veranderd, dat het moeilijk valt, bij den algemeenen ijver, den Koophandel tot zich te trekken of de Nijverheid te doen herleven. Bovendien, wat 25 jaren van ramspoed en verguizing verwoest en vernietigd hebben, kunnen weinige jaren van voorspoed en geluk, kan eene weldadige Regering bezwaarlijk herstellen. Laten de Nederlanders dus niet klagen over hetgeen hun ontbreekt, maar zich verheugen over hetgeen zij bezitten. Een oog over het overige Europa, en elk Nederlander zal zich verblijden een Nederlander te zijn, en zal op prijs stellen te leven in het vrije Nederland, onder de weldadige regering van eenen verlichten en wijzen Koning."

UTRECHT den 2 Januarij.

De berigten van Soerakarta van den 29 Augustus melden, dat de muitelingen zich, bij voortdoring, in het noordelijk gedeelte van Padjang uitbreiden en zelfs tot den grooten weg russchen Bojoelalie en Soerakarta zijn doorgedrongen, alwaar zij eenen aanval beproefden op den post Getassan,

welke bezet was door een detachement, bestaande uit 60 infanteristen, 13 kavaleristen, 7 kanonniërs en eenig gewapend dessa's volk; alsmede 2 stukjes geschut, ander aanvoering van den opziener *F. Darlang*. Op den 26 Augustus vertoonde zich ongeveer vijf à zes honderd muitelingen, waaronder velen te paard, ten zuiden van den weg, in de nabijheid van de poststation Terras, alwaar gemelde opziener *Darlang* met zijn detachement, hetwelk door den luitenant-kolonel *de Bast*, op het ontvangen berigt van de aannadering des vijands, versterkt was geworden met 30 huzaren, zich geposteerd had. Met een woest geschreeuw rukten de oproerlingen op deze plaats aan, waarop de heer *Darlang* hen met zijne 60 infanteristen te gemoet ging, de stukjes geschut, onder bescherming der kavalerie, achter latende. Nadat, van onze zijde, een vijftigtal schoten waren gedaan, die slechts flauw beantwoord werden, namen de muitelingen zuidwaarts de vlucht, latende 5 dooden op het slagveld liggen. De kavalerie, die alstoen aanrukte, om den vijand te vervolgen, werd echter hierin verhinderd door een diep ravijn.

Van den kant van Bojoelalie worden de muitelingen door de kolonne van den luitenant-kolonel *de Bast* en de aldaar gestationeerde Solosche prins en regenten, in zoo verre beteugeld, dat hun voornemen om, langs dat punt, noordwaarts door te dringen, tot heden is belet geworden.

De Solosche pangerang *Ari Negora*, die zich, met zijn eigen volk, in het land Krapak bevond, is aldaar zoo herhaaldelijk door talrijke benden des vijands verontrust en aangevallen, dat hij het raadzaam heeft geoordeeld naar Sangong, aan den grooten weg tusschen Kartasoera en Dilangoe, terug te trekken.

De generaal-majoor *van Geen* heeft zich, den 26 der afgelopen maand, ten gevolge van de ontvangene berigten, dat de muitelingen zich steeds meer noordwaarts uitbreiden, met eene sterke kolonne naar Klatten begeven en is van daar, den volgenden dag, naar Dilangoe opgerukt. Aldaar Z. Exc. den luitenant-gouverneur-generaal ontmoet hebbende, vergezeld de generaal-majoor denzelven tot Kalitan; ter ondersteuning van den pangerang *Ingebeij*, die te Dilangoe geposteerd was, en reeds verscheidene malen door den vijand was aangevallen, eene goede magt, onder den majoor *Sollewijn*, achterlatende.

UTRECHT den 30 December

Voorgaande Donderdag den 28 dezer, is de straatweg van de Bilt naar Soestdijk, tot welks aanleg de vergunning verkregen was bij Zr. Ms. besluit van den 1 Julij 1826, plegtstatig geïnspecteerd en geopend door eene Commissie uit H. H. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, vergezeld van H. H. Kommissarissen, door de deelnemers in de Negotiatie tot den aanleg en beheer over dezelve benoemd. Ofschoon de werkzaamheden en de aanvoer van het benodigde door het ongunstige weder zeer zijn bemoeijelijkt, is echter deze belangrijke communicatie weg tusschen de Straatwegen van Utrecht naar Amersfoort en van daar naar Amsterdam, binnen zeer weinige maanden tot stand gekomen. — De Commissie uit H. H. Gedeputeerde Staten, aan welks hoofd zich de Heer Gouverneur dezer Provincie bevond, betuigde de meestmogelijke tevredenheid over den goeden aanleg, en over de belangloze opoffering door eenige der voorname eigenaren; over wier gronden, en ter bekorting van den afstand, de Straatweg gedeeltelijk is gelegd moeten worden, terwijl dezelve tevens het genoeg had te kunnen opmerken dat die zelve grondeigenaren volijverigter wederzijde van de Straat den grond deden bewerken tot eene doelmatige beplanting, dewelke bereids zoo ver gevorderd is dat die beplanting voor de aanstaande Lente zal kunnen voltooid zijn.

Kunnende deze Straatweg met den eersten Januarij 1827, door een ieder bereden worden.

BRUSSEL den 1 Januarij.

Men verneemt dat de generaal-majoor *Westenberg* bestemd is, om den generaal *Briatte*, als lid van het hoog militair gerechtshof, te vervangen, doch niet dan na de uitspraak in het gewigtig regtsgeding wégens den vestingbouw, welke eerlang wordt te gemoet gezien.

— Men verzekert dat men al spoedig bij de Tweede Kamer van de Staten-generaal de voordragt te verwachten heeft van de nadere verordeningen op de Suintgewone geldmiddelen van het jaar 1827.

I T A L I E.

LIFORNO den 14 December.

Men heeft alhier stellige berigten uit Malta ontvangen, dat het Amerikaansche flegat, hetwelk voor rekening van het Grieksche gouvernement is gebouwd geworden, in de haven van Malta onder Grieksche vlag is aange-
(Het vervolg op de andere bladzijde.)

komen. Hetzelve saluerde de plaats, hetwelk met 11 kanonschoten werd beantwoord. Behalve de stukken geschut tot het schip behoorende, heeft hetzelve nog aanboord 20 kanonnen voor de stoomschepen welke te Londen gebouwd worden, en eene menigte ammunitie en levensmiddelen, 800 zakken meel en 21,000 harde piasters. De equipage bestaat uit 300 man, waaronder 30 Grieken en 60 man welgedisciplineerde troepen. Het fregat is een der schoonste welke men sedert lang gezien heeft, is te New-Yorck gebouwd en voert 60 stukken geschut. Hetzelve is den 29 November te Malta aangekomen en den 1 December naar Napoli di Romania onder zeil gegaan.

ROME den 16 December.

De hertog de *Eaval-Montmorencij*, ambassadeur van Frankrijk, heeft den 7 dezer aan den Paus voorgesteld de officieren van het Fransche goëlet *La Torche*, aan boord van dewelke de Romeinsche onderdanen zijn teruggekomen, die door de Algerijnen waren gevangen genomen en door tusschenkomst van Z. M. den Koning van Frankrijk zijn bevrijd geworden. Z. H. heeft aan elk dezer officieren eene medaille geschonken, welke tot aandenken van deze gebeurtenis zijn geslagen geworden.

In deze hoofdstad hebben wederom eenige moorden plaats gehad; onder anderen heeft een voerman twee personen, vader en zoon, in een herberg doorstoken.

R U S L A N D.

PETERSEURG den 19 December.

Gisteren, den naamdag des Keizers, hadden de ministers en de leden van het korps diplomatiek de eer hunne gelukwenschingen aan Hunne Majesteiten te kennen te geven. In de kerken werd een *Te Deum* gezongen en des avonds was de stad geillumneerd.

De door den Chan van Chiva herwaarts gezonden gezant is in het fort Saratschikoff, op de linie van het Neder-Ural gebergte, aangekomen; hij heeft 2 Elefanten en 7 fraaije paarden bij zich, welke tot een geschenk voor den Keizer bestemd zijn.

G R O O T - B R I T T A N N I E

LONDEN den 29 December.

Men verneemt dat de hertog van York zich in eene zeer zorgelijke omstandigheid bevindt. De Koning heeft zich uit dien hoofde niet naar Brighton kunnen begeven.

De heer *Strangham* belast met de uitgaven voor de armee in Portugal, heeft zich aanboord van de *Wellesley* ingescheept. Hij heeft voorloopig met zich genomen 150,000 ponden sterlings.

Binnen weinige dagen zal Engeland op de Taag 8 linie schepen hebben.

De spoed, welke het gouvernement maakt tot het vertrek der troepen naar Portugal, is zoo groot dat verscheiden stoombooten den ganschen zondag bezig zijn geweest, om dezelve de Theems aftevoeren. Men wil ook alhier berigt ontvangen hebben dat Spanje alle genoegdoening aan Portugal en Engeland zal geven; op welk eene wijze is alsnog onbekend. Naar alle waarschijnlijkheid zal Spanje de oorlogskosten moeten betalen waartoe de inval van de *Chaves* aanleiding heeft gegeven; doch de finantien van dat land zijn uitgeput, en het gouvernement geniet zoo min vertrouwen als credit.

Mengelingen.

NABERIGT VOOR DEN ONGENOEMDEN STELLER van het antwoord der LOGOGRIJPH, te vinden in de Bredasche Courant van den 23 December 1826.

Hoe zijt gij, waarde vriend! in taal en stijl bedreven!
Daar gij het woordt *geplaatst* met een' *t* hebt geschreven;
Terwijl ge ook de *c* als man'lijk hebt gesteld;
En daar bij 't woordje *vindt*, als vind ook hebt gespeld.
Beroept ge u op een kind, 't welk 't foutje zoo mogt merken,
Dit kan als klaar bewijs uw wijze reën versterken,
Daar gij nog bovendien dit uw gezegde stijft;
En zegt: dat men thans met een' *c* het dorp 't Haagje schrijft.
De kiesheid, die belet me u mannen op te geven,
Die 't naamwoord Prinsenhage, zoo vaak met een' *s* schreven,
Doch gij schrijft ook zoo *princ* — gelijk het wel behoort!
Almede zoo cantoor — en and'ren — en zoo voort:
Gij hebt ook wel gelijk — men moet zoo schrijven, leeren;
Wij kunnen vreemde kost (hoe raar!) toch niet ontberen;
Want onze eigen' taal heeft burgerrege — noch kracht! —
'k Dank u dus voor uw les — zoo wel van u bedacht!

Lage Zwaluwe.

F. DE LOOIJ, Az.

C H A R A D E.

Mijn eerste is een verkorte moedernaam.
Mijn tweede is een verkorte vrouwen naam.
Mijn derde is een welbekend licht.
Mijn vierde vormd een rijtuig.
En mijn geheel is eene schoone landstreek.

V. N.

135de Koninklijke Nederl. Loterij.

VIJFDE KLASSE.

1ste Lijst. No. 11390, eene premie van f 1000. No. 32263, 25301, 25459, 4069, ieder een prijs van f 1000. No. 11962, een prijs van f 50,000.

2de Lijst. No. 12131, 1998, ieder een prijs van f 1000. No. 23286;

een prijs van f 25,000. No. 9355, een prijs van f 5000.

3de Lijst. No. 3355, een prijs van f 5000.

4de Lijst. No. 407, een prijs van f 2500. No. 27561, een prijs van f 1000.

5de Lijst. No. 3313, 18763, ieder een prijs van f 1000.

6de Lijst. No. 22098, een prijs van f 1000.

MARKT-PRIJZEN der Stad Breda,

van den 5 Januarij 1827.

	Gl.	Cs.
Het Mudde Tarwe	f	7: 37
— Rogge. (nieuwe)		6: 29
— Gerst. (zomer)		00: 00
— Boekweit (Nieuwe)		4: 86
— Haver		00: 00
Fijn Tarwen Meel of Bloem Ned. pond.		00: 32
Grof — — — idem		00: 16
Boter idem		00: 65
Zand Aardappelen [Vat of Mudde].		2: 00
1 1/2 Ned. pond Fijn Tarwe Brood		00: 16
De 1 — — — Grof. idem.		00: 16
De 2 — — — Boekweit		00: 17
De 3 — — — Roggen Brood.		00: 29
Het Ned. Pond Rundvleesch.		00: 40
— — — Kalfsvleesch		00: 45
— — — Schapenvleesch		00: 45
— — — Versch Varkenvleesch		00: 35
— — — Gerookt . idem		00: 75
Het 500 pond Hooi		00: 00
Het 1000 Eiken Telhout		2: 60
— — — Doof Hout		1: 80
De Kar Spaanders		3: 40
— — — Struiken		3: 60
De 100 Mutsaard		2: 50

30 in het last.

ADVERTENTIEN.

§ * § JACOB van NAERSEN, Notaris te Breda, advertent dat hij, als daartoe gelast, voornemens is binnen kort, op nader te bepalen tijd, publiek te Vellen en te Verkoopen: Het KOFFIJHUIS, genaamd de *Zwaan*, hebbende beneden een fraaije en ruime KOFFIJ-KAMER of GEZELSCHAPS-VERTREK en BILLARD-KAMER, en op de eerste verdieping twee schoone en zeer spatieuze VERTREKKE, met dubbel openslaande deuren aan elkander verbonden, bij uitstek geschikt tot het houden van Concerten en Publieke Vellingen, het geven van Maaltijden enz.; voorts groote en ruime ZOLDER en Kelder, BINNENPLAATS en convenable WONING daarachter, Pomp en Regenwater en verdere Commoditeiten; waarin de voorschreve affaire sedert eene lange reeks van jaren gedreven is en nog met goed succes wordt gecontinueerd, staande en gelegen te Breda, op de Groote Markt, naast het Stadshuis, bewoond wordende door den Heer A. PIJAK.

† † † CAIRE ARNAUD, Koopman in Verviersche LAKENS † † in deze Stad aangekomen, heeft de eer den Ingezetenen te berigten, dat hij een uitmuntend Assortiment van LAKENS heeft, in alle kwaliteiten, de genen die zijne LAKENS gelieven te komen bezigtigen, kunnen zich verzekerd houden, dat zij met een groot voordeel kunnen koopen.

Hij heeft uitpakkt bij A. JANSEN, in den *Prins van Luik*, in de Karrestraat. Blijft tot den 31 Januarij.

B E R I G T.

De ondergeteekende, ten gevolge eener aanschrijving van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur dezer Provincie, door de Commissie van Geneeskundig onderzoek en Toezicht over Noord-Brabant, alhier benoemd zijnde, ter vervaardiging der CHLORURE DE CHAUX, welke nuttigheid proefondervindelijk bewezen, en hierdoor derzelve roem reeds gevestigd is; zoo heeft de ondergeteekende het genoeg, aan de geëerde belanghebbenden bekend te maken, dat daarvan reeds bij hem eene aanzienlijke hoeveelheid te bekomen is.

BREDA den 6 Januarij 1826.

J. OVERDUIN,

Apothecar.

NB. NB. Ouders of Voogden, genegen zijnde hunnen Z O O N of NB. P U P I L, mits boven de 16 Jaren oud, een vlugge en nette hand schrijvende, vooral de Nederduitsche taal magtig, in den BOEKHANDEL op te leiden, adressere zich liefst in Persoon of met vrachtyrije brieven, bij den Uitgever dezes; bij wien met goed succes gedebiteerd wordt: De BREDASCHE ALMANAK voor het jaar 1827. Behalven de gewone Calendar, voorzien van Kermissen, Jaar, Paarden en Beesten markten, eene nauwkeurige opgave van het vertrek en aankomst der Stoombooten, Schepen, Diligences, Postwagens, Toeren Vrachtkarren, Voetboden ect. ect. van en naar Breda en elders, verrijkt, I. met een KRONIJK van Merkwaaardige Gebeurtenissen in ons Vaderland, van den jare 1355—1826. II. KRONIJK van Uitvindingen. III. Zevental Raadgevingen tot algemeen gebruik. IV. Gedichten en Romances. V. Anecdoten, Mengelingen en Puandichten. VI. Korte Natuurlijke Historie van den Ourang-Outang. De prijs voor dubbele is 15 Cents, en voor de enkele 10 Cents.